

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa M.P.
przeciwko P. "O." Spółce Akcyjnej w P.
o odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 lipca 2016 r., sygn. akt III APa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego strony
pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 14 lipca 2016 r. oddalił apelację powódki M.P. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 grudnia 2015 r. oddalającego jej powództwo przeciwko P. „O.” Spółce Akcyjnej w P. o odszkodowanie z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że nie doszło do nierównego traktowania powódki w zatrudnieniu. Powódka powoływała się na dyskryminację ze względu na wiek, płeć i staż pracy. W toku procesu nie udowodniła jednak żadnej przyczyny wskazanej w art. 11³ k.p. i art. 18^{3a} § 1 k.p. Natomiast pozwana udowodniła, że nie zawarła z powódką umowy

o pracę na kolejny okres z uwagi na likwidację zajmowanego przez nią stanowiska kierownika Zespołu ds. MBO. Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku apelacji o przesłuchanie w charakterze świadka D.K.. Stosownie do art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Wniosek powódki, reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika, o przesłuchanie D.K. został zasadnie oddalony przez Sąd pierwszej instancji, bowiem na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego był on członkiem zarządu pozwanej Spółki. A zatem mógł być przesłuchany jedynie w charakterze strony. Po oddaleniu tego wniosku nic nie stało na przeszkodzie, aby pełnomocnik powódki złożył wniosek o przesłuchanie D.K. w charakterze strony. Z takiej możliwości jednak nie skorzystał, co było powodem oddalenia tego wniosku w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiodła powódka zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na podstawie naruszenia przepisów postępowania - art. 381 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 224 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie zgłoszonego w apelacji wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka D.K., byłego prezesa zarządu i Dyrektora Generalnego O. S.A. i autora *mail-a*, wysłanego do skarżącej w dniu 26 września 2008 r., informującego ją i 118 innych pracowników o przygotowaniu nowych warunków umów o pracę, a to wobec uznania, że wniosek ten podlega pominięciu na skutek nie skorzystania przez skarżącą w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji z możliwości przesłuchania D.K. w charakterze strony, kiedy był on jeszcze w zarządzie Spółki. Natomiast skarżąca już w pozwie złożyła wniosek o przesłuchanie stron, a następnie w piśmie procesowym z dnia 5 czerwca 2015 r. podtrzymała ten wniosek, wnosząc dodatkowo o zarządzenie na podstawie art. 216 k.p.c. stawienia się na rozprawie osobiście D.K., który się nie stawił, co skutkowało nieprzeprowadzeniem najistotniejszego w sprawie dowodu z jego zeznań, a w

konsekwencji wydaniem zaskarżonego wyroku na podstawie niepełnego materiału dowodowego, opartego na błędnych ustaleniach faktycznych, że pozwana nie zawierając ze skarżącą umowy o pracę na kolejny okres nie naruszyła zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz że skarżąca nie udowodniła wskazywanej przyczyny dyskryminacji.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podała, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż „zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy postępowania, tj. art. 381 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 224 § 1 k.p.c., ponieważ Sąd drugiej instancji nie dopuścił dowodu zgłoszonego przez stronę w apelacji, który stanowił niezbędny element dla dokonania prawidłowej oceny materiału dowodowego, mimo iż dopiero na tym etapie postępowania pojawiła się możliwość jego przeprowadzenia”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odrzucenie skargi, ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącej na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że dopuszczalność wnoszenia skargi kasacyjnej jest ograniczona, co wynika z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie skarg kasacyjnych oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości

stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie wnioszek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Powołując się na tę przesłankę, skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007) i uzasadniające jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Jednak o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860).

Wymogów tych nie spełnia wniesiona skarga skoro we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca ogranicza się do ogólnikowego i hasłowego twierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona, gdyż „w sposób oczywisty

narusza przepisy postępowania”, wskazując przy tym na przepisy wymienione w podstawach skargi.

Tylko dla porządku należy zauważyć, że skarżąca, powołując się na podstawę naruszenia przepisów postępowania, podniosła w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 381 k.p.c. przez nieuwzględnienie przez Sąd drugiej instancji zgłoszonego przez nią w postępowaniu apelacyjnym wniosku dowodowego. Tymczasem zarzut naruszenia art. 381 k.p.c. nie poddaje się kontroli kasacyjnej z uwagi na nie złożenie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego skarżącej zastrzeżenia z art. 162 k.p.c. do protokołu rozprawy apelacyjnej, wobec wydanego przez Sąd drugiej instancji postanowienia o oddaleniu tego wniosku. Kontestując zgodność tego postanowienia z prawem procesowym pełnomocnik skarżącej powinien był wnieść do protokołu rozprawy zastrzeżenie ze wskazaniem przepisów postępowania, którym Sąd Apelacyjny uchybił (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 544/12, LEX nr 1438426 oraz z dnia 15 maja 2014 r., II CSK 345/13, LEX nr 1477432). W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji lub w skardze kasacyjnej naruszenia przez sąd pierwszej lub drugiej instancji przepisów postępowania, polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 27 października 2005 r., III CZP 55/05, OSNC 2006 nr 9, poz. 144 i z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, OSNC 2009 nr 7-8, poz. 103 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 czerwca 2007 r., II CSK 96/07, LEX nr 347245; z dnia 26 lutego 2009 r., IV CSK 409/08, LEX nr 1347884). Wypada przy tym zauważyć, że w niniejszej sprawie skarżąca nie podnosi zarzutu naruszenia art. 162 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), nie obciążając skarżącej kosztami zastępstwa procesowego pozwanej w postępowaniu kasacyjnym (art. 102 k.p.c.).

as

